

Na srečanju gospodarstvenikov in obrtnikov podravske, pomurske, savinjsko-šaleške in koroške regije o davkih in internacionalizaciji

Na prvem regijskem srečanju gospodarstvenikov in obrtnikov podravske, pomurske, savinjsko-šaleške in koroške regije, ki sta ga organizirali Gospodarska zbornica Slovenije (GZS) in Obrtno-podjetniška zbornica Slovenije (OZS), so udeleženci poudarili, da Slovenija nujno potrebuje novo, bolj ambiciozno in razvojno usmerjeno gospodarsko politiko. V ospredju razprave so bile davčne obremenitve in internacionalizacija kot ključna pogoja za konkurenčnost gospodarstva.

Generalna direktorica GZS Vesna Nahtigal je poudarila, da aktualne gospodarske razmere niso spodbudne. *»Če bi danes govorili o gospodarski rasti 2 odstotkov ali več, bi bil ton razprave bistveno bolj optimističen. Dejstvo pa je, da Slovenija že drugo leto zapored zaostaja za pričakovani in tudi za primerljivimi državami,«* je dejala. Po njenih besedah povprečna gospodarska rast v obdobju 2023–2026 ne bo presegla 1,8 odstotka, kar pomeni izgubljen razvojni potencial, nižje plače in manjšo blaginjo. *»Gospodarstvo ne zahteva privilegijev. Zahteva pa predvidljivo, spodbudno in konkurenčno poslovno okolje, ki omogoča rast, investicije in ustvarjanje višje dodane vrednosti,«* je poudarila Nahtigal. Socialna država dolgoročno temelji na uspešnem gospodarstvu, visoki produktivnosti in motiviranih zaposlenih.

Poseben poudarek razprave je bil namenjen **davčni obremenitvi** dela. *»V zadnjih štirih letih se je obremenitev plač zaposlenih močno povečala. Danes država pobere skoraj 47 odstotkov vrednosti, ki jo zaposleni ustvarijo s svojim delom,«* je bila jasna generalna direktorica GZS. Dodala je, da so zaposleni zaradi sprememb davkov in prispevkov v obdobju 2023–2026 izgubili več tisoč evrov neto dohodka, hkrati pa se kakovost javnih storitev ni izboljšala. Izpostavila je tudi pomen pravočasnega prepoznavanja priložnosti ter usklajenega, premišljenega nastopa na **tujih trgih** ob ciljni podpori podpornih institucij.

Vlada se sicer rada pohvali z novimi investicijami, a realnost je drugačna. Večina tujih investicij v Sloveniji so v zadnjih desetletjih predstavljali prevzemi obstoječih podjetij (npr. Fraport, Helios, Gorenje) ali pa širitve proizvodnje obstoječih družb (Lek v Lendavi), ne pa nove investicije (t. i. greenfield). Slovenija pri privabljanju novih visokotehnoloških investicij močno zaostaja za CEE državami, kot sta Češka ali Madžarska. Po raziskavah nekaterih tujih gospodarskih zbornic (nemška, avstrijska) se zmanjšuje atraktivnost Slovenije za tuje investitorje. Tuji investitorji razmišljajo o umiku, če se razmere ne izboljšajo.

Predsednik OZS Blaž Cvar je ob tem odločno izpostavil, da srečanje ni politični peskovnik, temveč prerez stanja gospodarstva in jasno izoblikovanje zahtev do bodoče vlade. *»Ne prosimo za privilegije, zahtevamo pogoje, v katerih bomo lahko sploh preživeli. Čas je, da skupaj pošljemo jasen signal, da mora politika preseči kratkoročne interese posameznih mandatov ter v sodelovanju z obrtjo in gospodarstvom oblikovati politiko, ki v ospredje postavlja rast in razvoj obrti ter podjetništva, dvig dodane vrednosti v korist vseh državljanov Slovenije ter izboljšanje poslovnega okolja in večjo konkurenčnost na globalnem trgu.«*

GZS je skupaj s podjetji pripravila razvojni program **Made in Slovenia 2035**, ki predstavlja strateški okvir za pospešek industrijskega in gospodarskega razvoja Slovenije. Program opredeljuje osem ključnih gospodarskih področij in 88 konkretnih ukrepov za izboljšanje poslovnega okolja. Na **davčnem področju** med drugim predvideva postopno znižanje statutarne stopnje davka od dohodkov pravnih oseb na 15 odstotkov, ukinitvev 5. dohodninskega razreda in znižanje stopnje v 4. dohodninskem razredu na 36 %, razvojno kapico na socialne prispevke pri 2,5-kratniku povprečne plače ter poenostavljeno obliko uveljavljanja davčnih olajšav za manjše subjekte. Pri **internationalizaciji** pa med drugim predlaga vzpostavitev sistema zgodnjega zaznavanja poslovnih priložnosti na tujih trgih za mala in srednje velika podjetja (MSP), vzpostavitev standardiziranega in operativno učinkovitega protokola sodelovanja med ključnimi akterji internacionalizacije slovenskega gospodarstva in zagotovitev ustreznih virov financiranja za izvajanje skupnih mednarodnih aktivnosti ter aktivnosti vlade za vključitev Slovenije v ključne nove globalne verige vrednosti in za vzpostavitev Slovenije kot regionalnega centra za inovativno in trajnostno (zeleno) internacionalizacijo.

Obrtno podjetniška zbornica Slovenije (OZS) že leta v okviru zahtev obrti in podjetništva predstavlja Pametne rešitve za obrt in podjetništvo prihodnosti, ki so ključne za ohranitev konkurenčnosti našega gospodarstva. Gospodarstvo ne zahteva privilegijev, temveč predvidljivo in konkurenčno poslovno okolje, ki bo omogočilo investicije namesto razmišljanja tujih vlagateljev o umiku iz države.

»Smo v začetku leta 2026. Na globalnem nivoju je to leto, v katerem se bodo po dramatičnih geopolitičnih spremembah v lanskem letu bolj jasno izrisale konture nove svetovne gospodarske ureditve. Za Evropsko unijo to leto predstavlja časovno okno, v katerem še lahko sprejema politične odločitve, ki bodo povezavo usmerile na pot njene večje strateške samostojnosti. Za Slovenijo pa je to leto v katerem se bo, tudi v kontekstu spomladanskih parlamentarnih volitev, oblikovala smer, v katero bo šla naša država tako na gospodarskem kot na širše družbenem področju,« je dejal **prof. dr. Mojmir Mrak**.

Na nujnost hitrih in vsebinskih sprememb v slovenskem poslovnem okolju je opozoril tudi **Blaž Brodnjak**, predsednik uprave NLB, ki se z razmerami v gospodarstvu vsakodnevno srečuje v praksi. Po njegovih besedah Slovenija izgublja dragocen čas, posledice pa so že zelo konkretne: »Nisem želel ustvarjati umetnega *sense of urgency*, a žal mi vsak dan praksa potrjuje, da je občutek nujnosti resničen. Ne mine dan, da me kdo iz gospodarstva ne pokliče z odločitvijo, da zapira dejavnost, zmanjšuje število zaposlenih ali seli poslovanje iz Slovenije. Kljub dostopu do enotnega evropskega trga je konkurenčni boj izjemno zahteven. Najbolj spretni se še znajdejo – in da, da se –, vendar to ne more biti dolgoročni odgovor za celotno gospodarstvo.«

Na nujnost sprememb v slovenskem poslovnem okolju je opozoril tudi **Albert Kekec**, predsednik Štajerske gospodarske zbornice, ki je poudaril, da gospodarstvo ne izgublja zaupanja v trg ali zaposlene, temveč v predvidljivost državnih politik. Po njegovih besedah stroški dela v Sloveniji rastejo hitreje kot produktivnost, pri čemer številni ukrepi niso rezultat socialnega dialoga ali dolgoročne razvojne strategije, temveč kratkoročnih političnih odločitev. »Problem ni v tem, da zaposleni zaslužijo več, temveč v tem, kako se to uvaja. Nenadni administrativni dvigi stroškov brez razbremenitev in brez presoje vplivov na konkurenčnost za industrijo pomenijo neposreden udarec v proizvodnjo – ko proizvodnja stoji, prihodkov ni, fiksni stroški pa ostajajo,« je opozoril Kekec in dodal, da brez investicij ni rasti, brez rasti pa ne višjih plač ne dolgoročno vzdržne socialne države.

Na pomen povezovanja in družbene odgovornosti je opozoril tudi **Marko Gorjak**, predsednik Obrtne zbornice Maribor, ki je poudaril, da si Slovenija ne more več privoščiti ustvarjanja razdora med zaposlenimi. Po njegovih besedah so odločitve in sporočila v zadnjega pol leta namesto povezovanja pogosto poglobljala delitve, kar dolgoročno škodi tako gospodarstvu kot socialni koheziji. »Ne moremo tega nadaljevati in si tega ne moremo privoščiti. Potrebujemo razumno, povezovalno in odgovorno ravnanje,« je dejal ter pozval, da se ob odločanju 22. marca ravna premišljeno in v korist dolgoročnega razvoja države.

Srečanje v Mariboru je prvo od treh regijskih srečanj, ki jih GZS in OZS organizirata skupaj. Naslednji srečanja bosta v začetku marca potekali v Ajdovščini in Novem mestu.